

Wolontariat nie ma granic

Scenariusz lekcji wychowawczej

Autorka: Małgorzata Wojnarowska

Etap edukacyjny: szkoła podstawowa – II etap edukacyjny (kl. IV–VI)

Czas: 45 min

Cele lekcji:

Uczeń:

- wyjaśnia, czym jest wolontariat,
- podaje przykłady działalności wolontariuszy w kraju i na świecie,
- analizuje dane z wykresu i z tekstu źródłowego,
- charakteryzuje globalny charakter wolontariatu.

Metody:

- pogadanka,
- burza mózgów,
- dyskusja,
- praca z tekstem źródłowym,
- praca z wykresem.

Formy pracy:

indywidualna, w parach, grupowa.

Środki dydaktyczne:

- karty pracy 1 i 2 (do pracy w parach),
- karta pracy 3 (do pracy indywidualnej).

Przebieg lekcji:

Faza wprowadzająca

1. Czynności organizacyjne: sprawdzenie obecności, podanie tematu i celów lekcji.
2. Nauczyciel rozpoczyna zajęcia od burzy mózgów na temat tego, czym jest wolontariat. Uczniowie podają swoje propozycje, które są zapisywane na tablicy. Po wyczerpaniu pomysłów prowadzący porządkuje spostrzeżenia i podsumowuje ten fragment lekcji. Ważne, by uczniowie zapamiętali, że wolontariat jest dobrowolną, nieodpłatną działalnością dla dobra innych osób. Trzeba też podkreślić, że nie każda praca na rzecz innych jest wolontariatem. Przykładowo: pomoc babci nie jest formą wolontariatu, ale jest nią pomoc obcej starszej osobie w hospicjum czy domu pomocy społecznej. Taka działalność musi więc wykraczać poza związki rodzinno-koleżeńskie.

Faza realizacyjna

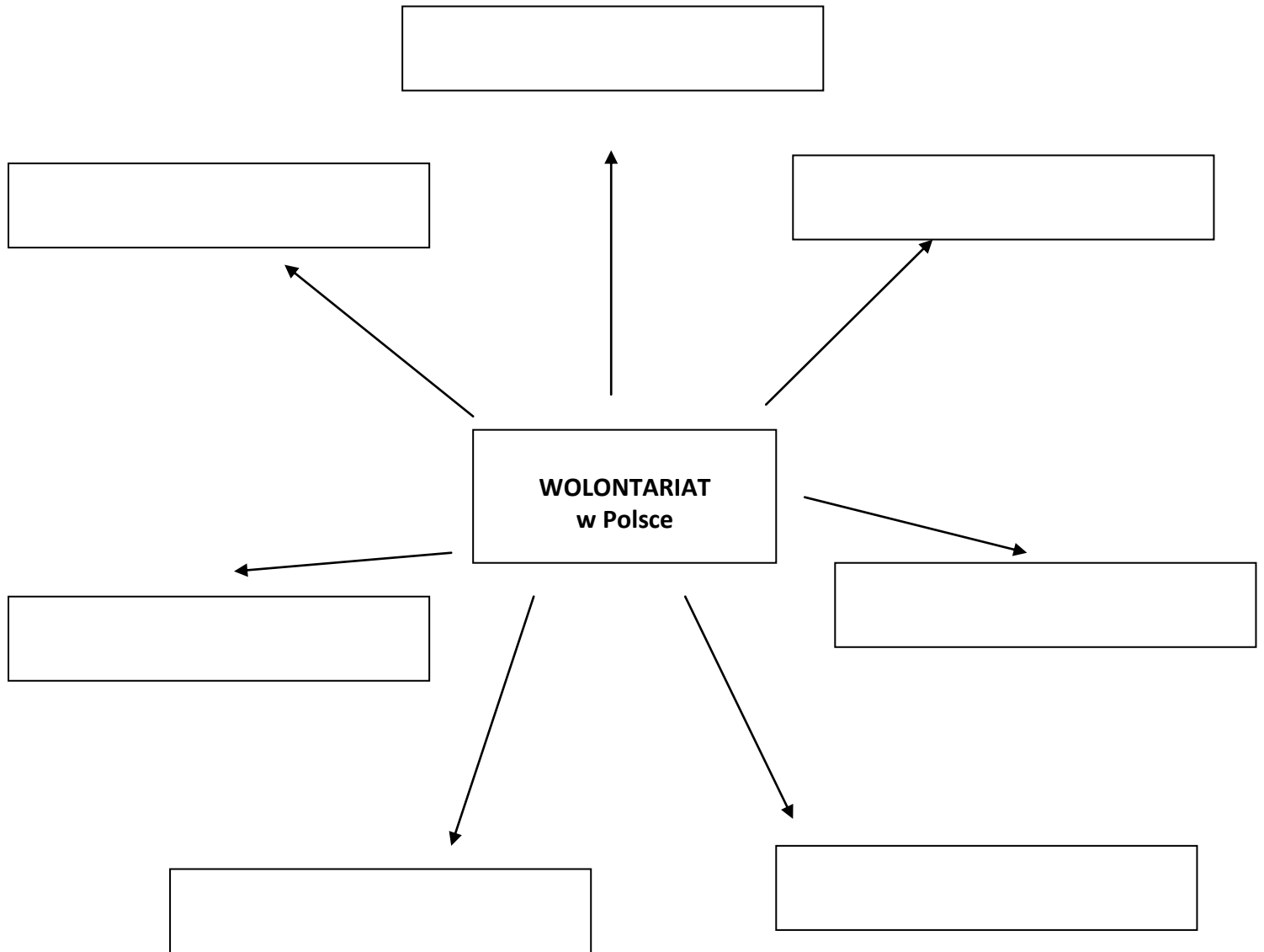
1. Nauczyciel dzieli klasę na dwie grupy i rozdaje karty pracy. Połowa klasy otrzymuje kartę pracy 1, a druga część – kartę pracy 2. Uczniowie pracują w parach. Ich zadaniem jest podanie różnych przykładów działalności wolontariackiej: w Polsce i za granicą. Następnie wszystkie propozycje zostają omówione na forum klasy.
2. Prowadzący rozpoczyna dyskusję na temat wolontariatu Polaków za granicą. Zadaje uczniom pytania:
 - *Co sprawia, że wolontariusze decydują się wyjechać poza granice Polski?*
 - *Dlaczego wolontariat zagraniczny jest dla nich atrakcyjniejszy niż krajowy?*
 - *Jaką działalność podejmują wolontariusze z innych państw w Polsce?*
 - *Jakie korzyści przynosi zagraniczny wolontariat?*
3. Nauczyciel rozdaje uczniom karty pracy 3. Uczniowie zapoznają się z danymi i zastanawiają się nad odpowiedziami na zamieszczone pytania. Po wyznaczonym czasie następuje dyskusja dotycząca tego, jak wielu Polaków – w porównaniu z przedstawicielami krajów Europy Zachodniej – angażuje się w wolontariat i jakie są przyczyny występujących różnic.

Faza podsumowująca

1. W ramach podsumowania lekcji nauczyciel rozpoczyna rozmowę o tym, co daje ludziom bezinteresowna praca na rzecz innych i dlaczego się na nią decydują (zwłaszcza za granicą, z dala od domu i bliskich).
2. Zadanie domowe:
Wyszukaj w internecie informacje dotyczące zagranicznego wolontariatu lub przeprowadź wywiad z kimś, kto brał w nim udział.

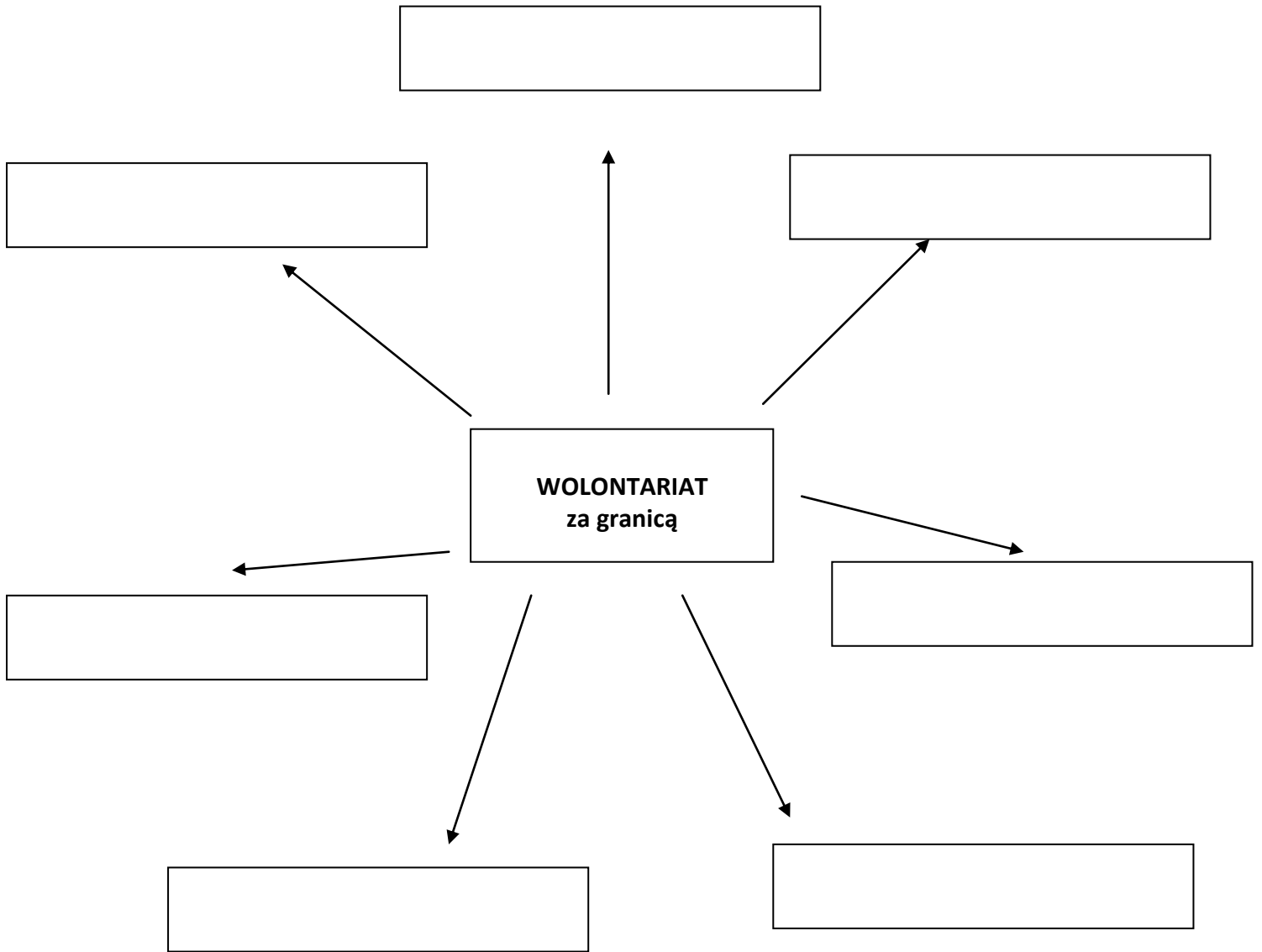
Karta pracy nr 1
Wolontariat w Polsce

Podajcie przykłady działalności wolontariuszy w naszym kraju.

Karta pracy nr 2
Wolontariat za granicą

Podajcie przykłady działalności polskich wolontariuszy za granicą.

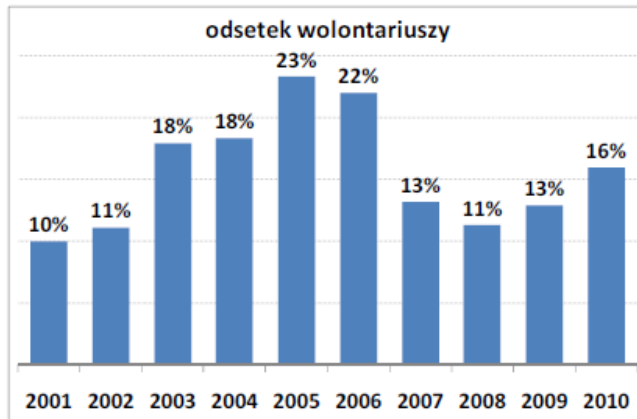

Karta pracy nr 3

Wolontariat w świetle statystyki

Przeanalizuj teksty i wykresy, a następnie odpowiedz na pytania.

Co się zmienia w nastawieniu Polaków?

Wyniki najnowszego badania dotyczącego wolontariatu w Polsce dają powody do ostrożnego optymizmu: po wyraźnym spadku zaangażowania, który zaobserwowaliśmy przed trzema laty, odsetek osób decydujących się na poświęcenie swojego czasu i pracy na rzecz organizacji społecznych i grup nieformalnych ponownie zaczął rosnąć. W listopadzie 16% Polaków zadeklarowało, że w ciągu ostatniego roku pracowało wolontarystycznie –

oznacza to wzrost o 3 punkty procentowe względem 2009 roku i o 5 punktów w porównaniu z 2008 rokiem.

Źródło: J. Przewłocka, *Koniec kryzysu wolontariatu?*, opracowanie badania przeprowadzonego na zlecenie Stowarzyszenia Klon/Jawor, http://www.mragowo.pl/phocadownload/pliki-artykuly/album_1393_220_1/1_Koniec_kryzysu_wolontariatu.pdf [dostęp: 25.11.2013].

Polska na tle Europy

Ciesząc się z rosnącej liczby wolontariuszy w Polsce, trzeba jednocześnie pamiętać, że na tle Europy nie wypadamy najlepiej. [...] Wg European Social Survey z 2008 roku Polska zajmuje 18 miejsce na 28 badanych państw. Najwięcej wolontariuszy jest w Holandii, Norwegii i Danii – czterokrotnie więcej niż w Polsce.

Źródło: J. Przewłocka, *Koniec kryzysu wolontariatu?*, opracowanie badania przeprowadzonego na zlecenie Stowarzyszenie Klon/Jawor, http://www.mojapolis.pl/c/document_library/get_file?uuid=4572436a-6de3-4007-b5c9-416ca9e4886d&groupId=10122 [dostęp: 25.11.2013].

1. W którym roku zaangażowanie Polaków w wolontariat było największe?

.....

2. Jak wskaźnik zaangażowania w działalność wolontariacką zmieniał się podczas kolejnych pięciu lat?

.....

3. Jak Polacy wypadają na tle innych państw Europy Zachodniej, jeżeli chodzi o wolontariat?

.....

4. Dlaczego zainteresowanie Polaków wolontariatem wciąż jest niewielkie?

.....

.....

.....